

Zeeuws Museum

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 250.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Zeeuwse Museumstichting (hierna: Zeeuws Museum) is een regionaal museum, gevestigd in Middelburg. De collectie van het Zeeuws Museum bestaat uit mode en streekdracht, wandtapijten, (natuur)historische en archeologische voorwerpen, kunst en kunstnijverheid. Het museum ziet zichzelf als een plek voor reflectie en experiment, en kunst en cultuur als instrument om andere perspectieven te openen. De instelling heeft de missie om nieuwe generaties te verbinden met het erfgoed van Zeeland en zij wil oplossingen bieden voor maatschappelijke problemen.

Subsidieadvies

Het Zeeuws Museum vraagt subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een gemeentelijke collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente Middelburg en provincie Zeeland subsidie verstrekken. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, waar de instelling haar standplaats heeft. Het Zeeuws Museum voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert Zeeuwse Museumstichting een subsidiebedrag te verlenen van € 250.000.

De raad is enthousiast over de aanvraag van het Zeeuws Museum: hij vindt het museum verfrissend en de plannen vernieuwend. Het museum kiest de uitgangspunten van The Useful Art Association als basis voor het BIS-plan over het bestrijden van eenzaamheid. De komende periode staan het realiseren van de activiteiten en een nieuw publieksbereik op de agenda. Daarnaast wil de instelling over vier jaar goed inzicht hebben in hoe het museumbezoek, kunst en erfgoed meer kan integreren in de samenleving. Dit vindt de raad een mooie ambitie.

De instelling heeft een goed netwerk in de regio en (inter)nationaal. De financiële huishouding is op orde. De raad had graag gezien dat zij uitgebreider was ingegaan op het beloningsbeleid en de gehanteerde vergoedingen. Ook de toelichting op de toepassing van de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie is

summier, hoewel er waardering is voor de concrete actiepunten voor de komende periode die de instelling noemt.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad vindt het Zeeuws Museum een eigentijds museum met een duidelijk profiel en eigen signatuur. De instelling volgt sinds 2007 een nieuwe koers om de collecties actief te gebruiken. Zij laat zich inspireren door de filosofie van The Useful Art Movement. Deze beweging van kunstenaar Tania Bruguera ziet kunst als een instrument om strategieën en methodes te ontwikkelen die gedrag in de samenleving veranderen. Collecties en tentoonstellingen zijn niet het doel, maar het middel om kunst een plek te geven in het dagelijkse leven.

Het tentoonstellingsprogramma van het Zeeuws Museum voor de komende vier jaar heeft als overkoepelend thema 'Geen mens is een eiland'. Hieraan koppelt de instelling thema's als eenheid, verscheidenheid, afzondering en verbondenheid. Zij wil de BIS-subsidie besteden aan één project bij één tentoonstelling per jaar. De projecten zijn gericht op het bestrijden van eenzaamheid, in samenspraak en samenwerking met een specifieke doelgroep, in lijn met de filosofie van *useful art*. Zij zoekt daarbij nadrukkelijk een relatie met de collectie en de tentoonstellingen. Ter ondersteuning en inspiratie verzamelt zij *best practices* van projecten ter bestrijding van eenzaamheid.

Daarnaast wil de instelling bestaand, succesvol aanbod verder ontwikkelen. Zij noemt Huis van Herinnering en de Werkplaats. Na afloop van het vierjarenprogramma organiseert zij een bijeenkomst waar de resultaten met belanghebbenden en belangstellenden wordt gedeeld. De raad waardeert het dat het museum de resultaten vastlegt in een (online) publicatie en video's die op de website toegankelijk zijn.

De plannen van het Zeeuws Museum zijn naar de mening van de raad energiek en gedurfd. Het tentoonstellingsprogramma voor de komende jaren is goed uitgewerkt. Het is sterk dat het museum een maatschappelijk vraagstuk als uitgangspunt neemt en de kracht en de collectie van het museum inzet voor de aanpak daarvan. De instelling deed met HANDWERK, een project gericht op publieksparticipatie rond traditionele ambachten, al eerder ervaring op in de richting van *useful art*. De raad heeft er dan ook vertrouwen in dat zij de komende periode de juiste expertise verwerft om een dergelijk project te realiseren.

Over vier jaar wil het museum goed inzicht hebben in hoe het een museumbezoek, kunst en erfgoed meer kan integreren in de samenleving.

De instelling wil de opgedane kennis delen met andere Zeeuwse musea die de aanpak structureel willen opnemen in hun eigen aanbod. De raad ziet graag dat zij deze kennis ook deelt met musea in de rest van Nederland.

Vernieuwing

Het Zeeuws Museum volgt consequent de in 2007 ingezette, vernieuwende koers. Het museum nodigt kunstenaars en ontwerpers uit om aan de slag te gaan met streekdrachten, natuurhistorie en andere collecties, om zo het erfgoed van de toekomst te produceren. Op het gebied van immaterieel erfgoed - bewaren, doorgeven en vernieuwen van traditionele ambachten – vervult de instelling een pioniersrol.

De activiteiten die het museum wil organiseren met de BIS-bijdrage zijn origineel en gedurfd. De instelling toont ambitie, speelt in op internationale ontwikkelingen en verlegt de eigen grenzen. Het plan beoogt een structurele en duurzame verandering met betrekking tot de positie van kunst en erfgoed in onze samenleving. Dat verdient lof.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Het museum heeft circa 19 fte in dienst. Daarnaast zijn er ongeveer 45 vrijwilligers aan het museum verbonden. Uit de begroting blijkt dat de instelling de richtlijn voor kunstenaarshonoraria volgt, en dat er realistische bedragen zijn gereserveerd voor deze honoraria. Op de website van het museum staat dat het de cao provincie Zeeland toepast voor de directeur en medewerkers, maar dit wordt niet beschreven in de aanvraag. De aanvraag is erg summier over het beloningsbeleid en de gehanteerde vergoedingen.

De instelling is financieel gezond en de begroting voor de komende jaren is realistisch. Zij heeft drie hoofdfinanciers: de provincie Zeeland, de gemeente Middelburg en de BankGiro Loterij. Het museum erkent dat het alert moet zijn op inkomsten van tijdelijke aard. Daarom dekt zij met de bijdragen van de BankGiro Loterij niet-structurele kosten. De financiële huishouding is daarmee goed op orde.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Het Zeeuws Museum ziet kunst en cultuur als belangrijke domeinen om samen te leren. Met de rijksbijdrage wil het museum ontmoetingen en activiteiten organiseren rond de collecties, gebaseerd op de genoemde *useful art*. Het draait hierbij om kijken en het delen van verhalen en herinneringen, om individuele eenzaamheid te verhelpen. Dit vindt de raad een goede invalshoek.

De instelling zet in op moeilijk te bereiken mensen en zal samenwerken met huisartsen, thuiszorg, mensen die in de wijk werken, dagopvang, kerken, azc

en buurthuizen. Daarnaast wil zij productie en het ontwikkelen van creatieve vaardigheden faciliteren. Mensen leveren een bijdrage aan een creatief proces dat uiteindelijk leidt tot een hoogwaardig eindproduct. Hierin worden kunstenaars en ontwerpers betrokken van binnen en buiten Zeeland. Met de beoogde projecten wil het museum onder andere de zelfredzaamheid van deelnemers verhogen en hun sociale netwerken versterken. De raad juicht dit toe.

In de afgelopen jaren bereikte het museum gemiddeld ruim 50.000 bezoekers per jaar. Voor 2021 is een forse toename in het aantal bezoeken begroot. Het museum verwacht in 2021 66.000 bezoekers te bereiken. Voor 2024 ligt de ambitie op 57.000 bezoekers: een mooie, realistische ambitie.

Geografische spreiding

Het Zeeuws Museum is belangrijk in de regio. De instelling schrijft in het plan dat de vernieuwende aanpak in eerste instantie de afstand tot het culturele veld in Zeeland vergrootte. De afgelopen jaren haalde zij de banden aan en deelde kennis via de Vereniging van Zeeuwse Musea. De zelfkritische houding waarvan deze aanpak blijkt geeft, verdient een compliment.

In Zeeland werkt de instelling onder andere samen met het Goese Lyceum, de zorginstelling SVRZ en de mbo-opleiding SCALDA. Zij benoemt in het activiteitenplan de twee andere aanvragers voor de BIS 2021 – 2024 die gevestigd zijn in Zeeland, CBK Zeeland en Vleeshal. De raad ziet, net als het museum, interessante raakvlakken en mogelijkheden tot samenwerking.

Ook nationaal en internationaal heeft het museum een netwerk. Landelijk is zij bijvoorbeeld aangesloten bij Onvergetelijk, een programma voor mensen met dementie en hun naasten. Het museum kijkt ter inspiratie voor de eigen programmering over de grenzen van Nederland, zoals naar Middlesbrough Museum of Art in Engeland en naar The Useful Art Movement.

Toepassing Fair Practice Code

Het Zeeuws Museum onderschrijft de Fair Practice Code. Het museum heeft geen knelpunten geconstateerd bij het toepassen van de code. Wel heeft zij drie actiepunten geformuleerd: op de website wordt een document geplaatst waarin de instelling uitlegt hoe het de code toepast, zij gaat met onderaannemers in gesprek over de toepassing van de code, en er wordt voor vrijwilligers een scholingsbeleid opgesteld en bijbehorend budget vrijgemaakt. De raad is positief over deze concrete actiepunten, maar het is niet duidelijk op welke termijn deze worden uitgevoerd. Uit de aanvraag blijkt niet expliciet welke rol de instelling speelt in de sociale dialoog over eerlijke beloning. De raad ziet graag dat deze rol uitgewerkt wordt.

Toepassing Governance Code Cultuur

Bij het toepassen van de Governance Code Cultuur constateert de instelling geen knelpunten, maar licht dat niet toe. De stichting wordt aangestuurd door een directeur/bestuurder en heeft een raad van toezicht. De komende periode legt het museum op de website uit op welke manier het de code toepast, worden het reglement van de raad van toezicht en het directiereglement geactualiseerd, en stelt het museum een gedrags- of integriteitscode op ten behoeve van een goede en veilige werkomgeving. Dit vindt de raad concrete en goede actiepunten.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Het Zeeuws Museum heeft weinig ervaring met het toepassen van de Code Diversiteit en Inclusie. Daarom heeft het zich aangesloten bij 'Musea bekennen kleur', een samenwerkingsverband van diverse Nederlandse musea om diversiteit en inclusie te verankeren in het DNA. De raad juicht dit toe en is benieuwd naar de concrete projecten van de deelnemende musea.

Volgens de instelling liggen de uitdagingen bij toepassing van de code vooral in het bieden van ruimte aan mensen van verschillende geloofsovertuigingen en het optimaliseren van de toegankelijkheid voor mensen met beperkingen. Het kantoor is slecht toegankelijk voor mensen met fysieke beperkingen en het museum heeft moeite met het aantrekken van goed gekwalificeerde medewerkers. De organisatie is klein en het museum werkt veel met deeltijdfuncties. Het samenstellen van een team met medewerkers met verschillende (culturele) achtergronden is moeilijk. De instelling heeft voor de komende periode actiepunten geformuleerd om dit te verbeteren. In de aanvraag ontbreekt een beeld van de stand van zaken met betrekking tot programma en partners.